

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk, jlha@ens.dk
Journalnummer 2020-4657

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende forslag til Lov om ændring af Lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning

21. september 2020
Side 1/5

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar vedrørende Lov om Energinet, som har til formål at ændre Energinets formålsbestemmelse, skabe større transparens for Energinets investeringer samt etablere ny økonomisk regulering af Energinet.

Dansk Fjernvarme er brancheorganisation for alle de knap 400 danske fjernvarmeselskaber, som i løbet af de kommende år tilsammen kommer til at udgøre de største elforbrugere i Danmark – i takt med at større dele af fjernvarmeproduktionen bliver elektrificeret. Dansk Fjernvarme har derfor en klar interesse i, at den økonomiske regulering af Energinet kommer til at understøtte den omkostningseffektive grønne omstilling, som skal gennemføres i de kommende år.

Hovedindhold

Høringsudkastet indfører en ny formålsparagraf som skal sikre, at Energinet i større omfang arbejder for klimamålsætningerne. Dertil foreslås en række ændringer som skal skabe større transparens samt inddrage Klima-, Energi- og forsyningsudvalget ved store investeringer med politisk og økonomisk betydning. Endelig foreslås reguleringen af Energinet ændret fra en hvile-i-sig-selv model til en indtægtsrammemodel.

Konklusion

Dansk Fjernvarme savner, at formålet med Energinet udvides til også at omfatte virksomheders konkurrenceevne via energieffektivitet, energifleksibilitet og energiintegration, idet Energinet har haft en tendens til ensidigt at gå efter store og dyre udlandsforbindelser frem for konkurrencedygtige Danske løsninger. Dansk fjernvarme beklager, at Energinets gasselskab fortsat arbejder på at forhindre og/eller udsætte klimagavnlige konverteringsprojekter på trods af klimamålsætningerne som Energinet skal støtte.

Dansk Fjernvarme hilser større transparens omkring investeringsplaner velkommen, men finder at indtægtsrammeregulering er en forkert reguleringsmodel.

Ny formålsbestemmelse for Energinet

Energinet skal varetage hensynet til forsyningssikkerhed, klima og miljø samt sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene og effektivitet i sin drift.

Disse formål forekommer fornuftige og indlysende, men der savnes en formulering om hensynet til konkurrenceevnen, da det er vigtigt at vore virksomheder, som følge af ovenstående formål ikke udsættes for vilkår og omkostninger som forringer deres konkurrenceevne. Energinet har igennem mange år forsømt at se på om der kan skabes løsninger der skaber større konkurrenceevne, fleksibilitet og energiintegration, frem for at etablere store omkostningstunge udlandsforbindelser finansieret af vore virksomheder til ugunst for deres konkurrenceevne pga. stigende tariffer.

Energinets formål er at eje, drive og udbygge overordnet energiinfrastruktur og varetage opgaver med sammenhæng hertil, og derved bidrage til klimaneutral energiforsyning.

Der ligger implicit i denne formulering en forventning om, at det er Energinet som via udbygninger skal skabe energifleksibilitet samt varetage opgaven med at udjævne fluktuerende elektricitetsproduktion. Denne opgave kan de lokale distributionsselskaber et stykke hen af vejen bidrage til og der savnes derfor en formulering om, at Energinet skal bidrage til omkostningseffektiv fleksibilitet og energiintegration i distributionsnettene f.eks. via deres tarifsystemer for gas og elektricitet.

I den forbindelse forekommer det ikke i overensstemmelse med målsætningen om klimaneutral energiforsyning, at Energinets gasselskab vedvarende bekæmper og forsinker konverteringsprojekter væk fra fossil naturgas.

Ny transparent proces for Energinets investeringer

Dansk Fjernvarme hilser ændringerne velkomne.

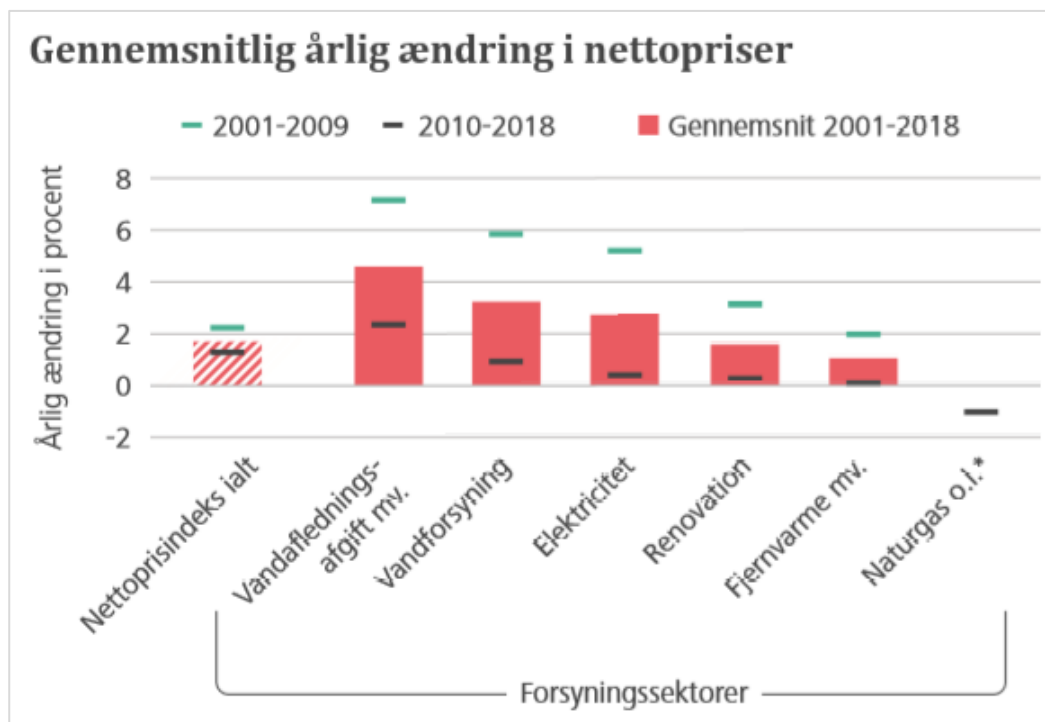
Ny fremsynet økonomisk regulering af Energinet

Argumentet for at afskaffe hvile-i-sig-selv-reguleringen af Energinet og i stedet indføre ny regulering med indtægtsrammer og effektiviseringskrav anføres i bemærkninger på side 26 alene at være, at *"hvile-i-sig-selv-regulering giver Energinet et mindre incitament til at drive sin virksomhed effektivt"*.

Denne forklaring er ikke underbygget af fakta eller lignende og fremstår derfor alene en antagelse baseret på news-public-manament-tankegangen.

Erfaringerne fra andre sektorer viser, at regulering med indtægtsrammer (på spildevand, vand og elnet) ikke har medført lavere stigninger i priserne, end der har været på områder med hvile-i-sig-selv-regulering (renovation og fjernvarme), jf. følgende oversigt:¹

¹ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens *"Potentialer for en mere effektiv forsyningssektor gennem bedre regulering"* (august 2020).

Hovedargumentet for at indføre indtægtsrammeregulering fremstår således som fejlagtigt og uden at være faktisk underbygget.

Indtægtsramme er forkert reguleringsmodel

Det er Dansk Fjernvarme opfattelse, at indtægtsrammer og effektiviseringskrav er uhen-sigtsmæssig reguleringsmodel for Energinet, der ikke kan forventes at give den forbru-gerbeskyttelse af kunderne, herunder fjernvarmeselskaber, som er hele formålet med re-guleringen.

Energinet er et statsejet monopol, som servicerer en professionel kundegruppe i form af distributionsselskaber og andre store aktører. Der er derfor gode forudsætninger for i ste-det at indføre en form for aftalebaseret regulering, hvor aftalen kan skræddersyes til at understøtter de mål, som Energinet skal nå fremover ift. grøn omstilling, og hvor det kan sikres, at det sker på en betryggende og omkostningseffektiv måde for kunderne.

Energinet er 100 pct. statsejet, og selskabets investeringer er derfor ikke foretaget for risi-kovillig kapital eller ud fra kommercielle argumenter. Selskabet skal derfor ikke drives ift. at skabe afkast til ejeren. Tværtimod har Energinet alene et samfundsmæssigt ansvar for at udvikle og drive kritisk infrastruktur i Danmark.

Det er derfor efter Dansk Fjernvarmes opfattelse uforståeligt, at der foreslås indført en re-gulering, der i høj grad er baseret på at indføre kommercielle incitamenter og muligheden for at lave overskud – og ikke på at sikre bedste samfundsøkonomiske resultater samt konkurrenceevne for Energinets kunder, herunder fjernvarmeselskaberne.

Hertil kommer, at regulering med indtægtsrammer i sin natur er en bagudrettet reguleringsmetode, hvor indtægtsrammerne fastsættes ud fra de omkostninger i foregående periode. Det er en velegnet metode, når der ikke skal omstilles, men det er en uegnet metode, når reguleringen skal bruges til at understøtte omstilling og fremadrettede mål om grøn omstilling.

Hertil kommer yderligere, at indtægtsrammer og effektiviseringskrav tilsammen i praksis er en grønthøstermetode, som selvsagt ikke udgør en hensigtsmæssig reguleringsmetode for et selskab, der gennem de næste år skal foretage meget store investeringer og omstilling for at understøtte den grønne omstilling i Danmark.

Incitamenter

Det fremgår af forslaget, at reguleringen skal give Energinet incitamenter til at realisere ekstraordinære effektiviseringer, fordi Energinet herved kan opnå et øget afkast/overskud.

Dansk Fjernvarme stiller uforstående overfor dette argument, når der er tale om et stats-ejet selskab, som har opgave med samfundsansvar, og som ikke er et kommercielt selskab. Hvad præcis skulle et non-profit selskabs incitament være til at realisere ekstraordinære besparelser, når de ikke kan udloddes til ejeren? Og såfremt Energinet rent faktisk realiserer ekstraordinære besparelser, hvad skal denne kapitalopbygning i Energinet i givet fald bruges til, og hvordan skulle det gavne de forbrugere, som reglerne skal beskytte?

Forrentning

Det fremgår af forslaget, at Energinet skal have en forrentningsramme, der skal dække en forrentning af den investerede kapital. Den fremgår videre af forslaget, at der skal være tale om en risikobaseret forrentning.

I første omgang må en forrentning af den investerede kapital forventes at føre til en markant forøgelse af selskabets indtægtsramme og dermed også give en markant stigning i forbrugerpriserne. Hvis det skal være en fordel for de forbrugere, som reguleringen har som formål at beskytte, skal effektiviseringskravene derfor være større end forrentningen. Det plejer ikke at være tilfældet ved indtægtsrammeregulering.

Dansk Fjernvarme forventer, at forrentningen vil føre til en kapitalopbygning i Energinet, som vi i lighed med de ekstraordinære besparelser har svært ved at se formålet med. En mulig forklaring på indførelsen af en regulering, som omdanner Energinet til en kommerciel aktør med kommercielle incitamenter, kunne være, at hensigten hermed er at gøre Energinet klar til et evt. salg på et senere tidspunkt. Reguleringen gør det i hvert fald attraktivt. Denne mulighed er ikke i kunders interesse, og den flugter heller ikke med de politiske signaler om ikke at sælge kritisk infrastruktur.

Forsyningstilsynet som både regeludsteder og regelhåndhæver

I lovudkastet lægges der op til, at Forsyningstilsynet, som er en uafhængig myndighed, der ikke er underlagt instruktionsbeføjelse fra det politiske niveau, får rollen som regel-fastsætter indenfor nogle meget brede og overordnede rammer. Det fremgår således af forslaget i § 2, at Forsyningstilsynet skal fastsætte regler om, hvordan indtægter, omkostninger, omkostningsrammen, forrentningsrammen, forrentningsgrundlag, forrentnings-sats, effektiviseringskrav, samfundsmæssige nøgleparametre, justeringer og tillæg til grønne investeringer osv. skal fastsættes.

Der er med andre ord lagt op til, at Forsyningstilsynet har næste fuldstændig frie rammer til at sammensætte reguleringen, sådan som tilsynet måtte ønske.

Det er samtidig Forsyningstilsynet, der er reguleringsmyndighed på området, og som derfor efterfølgende skal administrere de regler, som de selv skal fastsætte.

Denne konstruktion, hvor samme myndighed både fastsætter og håndhæver reglerne, er selvsagt problematisk, og det er ikke en model, som der normalt anvendes i Danmark. Det er Dansk Fjernvarmes klare opfattelse, at denne dobbeltrolle vil kunne vise sig at være problematisk, og at den derfor bør undgås – både i reguleringen af Energinet og i andre reguleringer.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

John Tang Chefkonsulent
Dansk Fjernvarme
jt@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 24 42 88 84